

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2025

Aggarp 22:1, fornlämning L1989:5954

OMGESTALTNING AV BRUNN

Svedala kommun
Skåne län

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2025

Aggarp 22:1,
fornlämning L1989:5954
OMGESTALTNING AV BRUNN

Svedala kommun
Skåne län

Skånearkeologi AB

Per Sarnäs

Midgårdsgatan 3

216 19 Malmö

Tel: 0708-82 78 16

E-post: info@skanearkeologi.se

Webb: www.skanearkeologi.se

Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning 2025

Aggarp 22:1, fornlämning L1989:5954

Omgestaltung av brunn

Svedala kommun

Skåne län

Skånearkeologi

Rapport 2025:19

Författare: Per Sarnäs

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Brunnen sedd uppifrån

Kartor: © Lantmäteriet/Metria ordernr 5217827

© Skånearkeologi 2025

Innehåll

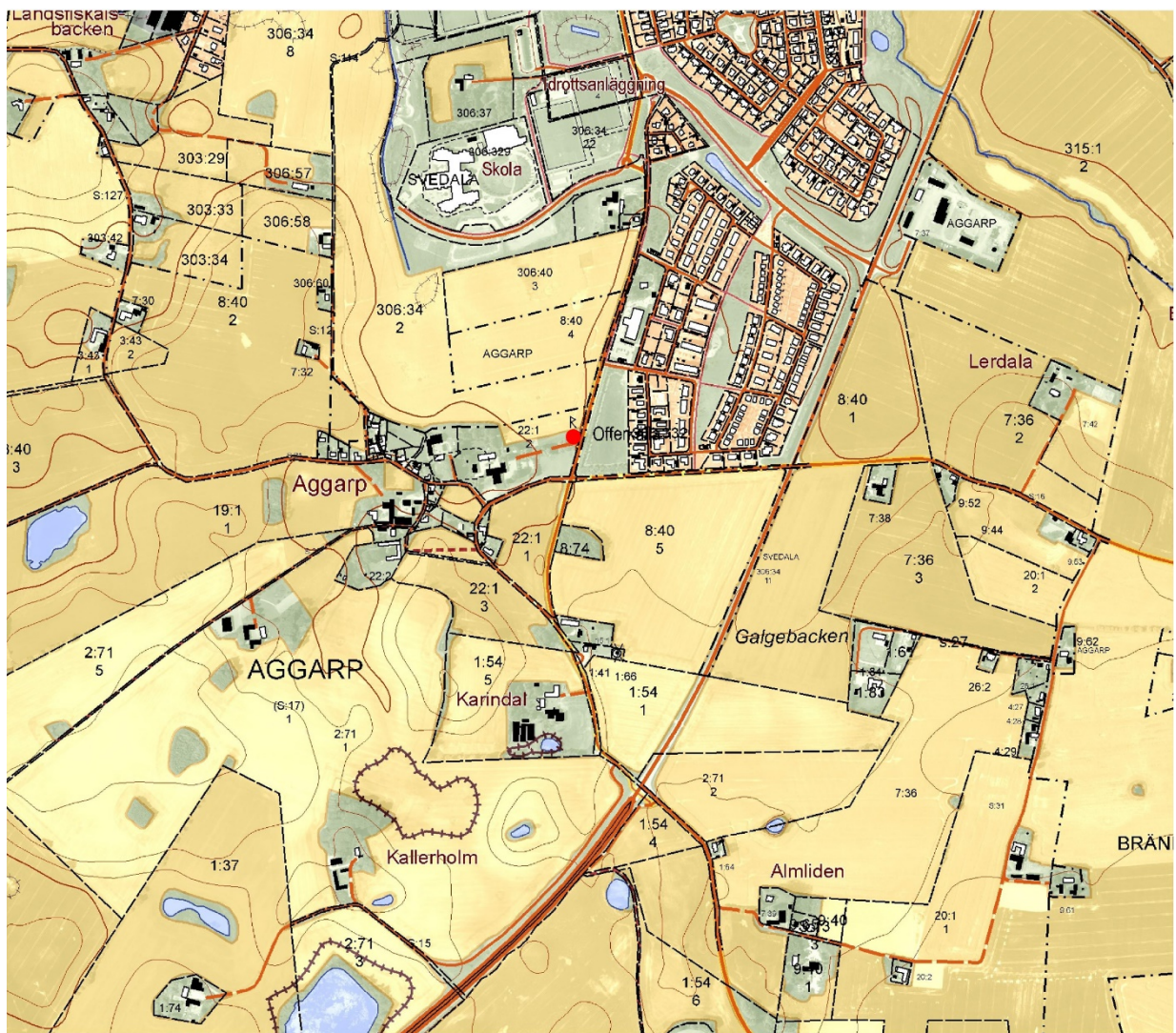
Undersökningens bakgrund och resultat	5
Referenser	6
Tekniska och administrativa uppgifter	6

Figur 1. Karta över Skåne med Svedala kommun markerat med blått.

Figur 2. Del av fastighetskartan över Aggarp och södra delen av Svedala med platsen för undersökningen markerad med röd prick.

© Lantmäteriet

Undersökningens bakgrund och resultat

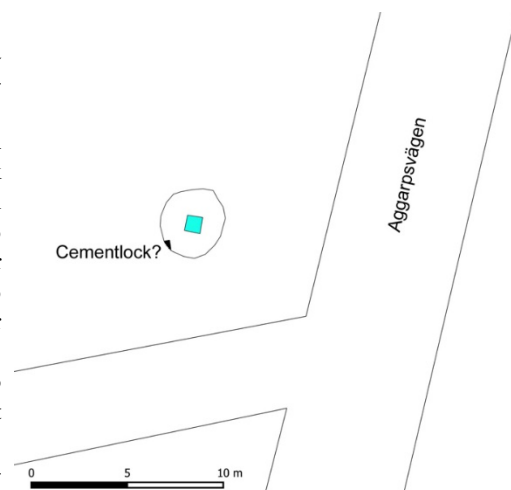
Med anledning av att Svedala kommun ämnade göra fornlämning L1989:5954 (Källa med tradition) mer synlig och tillgänglig beslutade länsstyrelsen Skåne om en arkeologisk undersökning i form av en schaktningsövervakning.

Brunnen genomgick en restaurering på 1990-talet genom Lions försorg och fick en överbyggnad i form av en knuttimrad träkonstruktion som vilar på en kvadratisk brunnsfodring av cement förstärkt med stålbeslag. Enligt Fornsök så var brunnen vid Fornminnesinventeringen 1986 överbyggd av ett cementrör, 1,5 m i diameter och 0,6 m hög och med ett cementlock som ej gick att lyfta. Restaureringen på 1990-talet bör ha medfört omfattande markgrepp. Likhetera med den brunn som beskrevs 1986 är få. Ett par meter väster om brunnen finns ytterligare en brunn med ett cementrör och ett trälock.

Omgestaltningen av brunnen innebar att träöverbyggnaden tas bort och att 0,1–0,3 m av jorden runt brunnen togs bort genom handschaktning. Därefter ska marken runt brunnen sättas med kullersten och brunnsöppningen täckas med ett galler.

Innan handschaktningen undersöktes området med metalldetektor varvid en modern 10-krona påträffades. Byggbolaget i Svedala AB hade dessutom tidigare hittat två 10-kronor intill brunnen. Schaktet metalldetekterades sedan under och efter schaktning utan att några fynd gjordes. I sydvästra delen av schaktet framkom en stor fyrkantig flat cementklump omslutet av ett kraftigt järnband. Den sträcker sig ca en meter utanför schaktet enligt metalldetektorn. Metalldetektorn har dock ett brett sökfält så cementklumpen kan vara mindre. Är det möjligen det cementlock som enligt Fornsök inte kunde lyftas och som man grävt ned på platsen vid restaureringen på 1990-talet?

Området kring brunnen har påverkats av ett flertal sentida markgrepp såsom restaureringen på 1990-talet, ytterligare en brunn som anlagts strax väster om fornlämningen samt en betongmur som anlagts omedelbart söder om brunnen som ett stöd för infarten till Källgården i Aggarps by.

Figur 3. Schaktplan som visar schaktets läge i förhållande till Aggarpsvägen och infarten till Källgården. Själva brunnen är markerad med ljusblått. I sydvästra delen syns den utstickande cementklumpen.

Figur 4. Fotot visar brunnen efter schaktning. Till höger i bild syns betongstödet och i förgrunden den sentida brunnen.

Referenser

Kartmaterial

Fastighetskartan

Internetreferenser

Fornsök

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer431- 10917-2025

Skånearkeologis diarienummer202521

Län Skåne

Kommun Svedala

Socken Svedala

Fastighet Aggarp 22:1

RAÄ-nummer L1989:5954/Svedala 2:1

Koordinatsystem Sweref 99 TM

M ö.h.48,4-48,8

Fältarbetstid2025-09-08

Antal arbetsdagar 1

Antal arkeologtimmar 2

Undersökt yta 9,5 m²

Projektansvarig Per Sarnäs

Uppdragsgivare Svedala kommun

Arkivmaterial i form av shape-fil, digitala foton och rapport förvaras på Lunds universitets historiska museum.